

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Петроченко О. В.

2021 р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступу на навчання
для здобуття освітнього ступеня магістр
за спеціальністю 051 «Економіка»
освітньо-професійна програма «Економіка»**

Затверджено

на засіданні Вченої ради

ВСП «ІНО КНУБА»

Протокол № 22 від 9 лютого 2021 р.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Завідувач кафедри економіки та менеджменту,
д.е.н., проф. Новикова Іннола Вікторівна

Програма фахового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 051 «Економіка» затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту. Протокол від «09» лютого 2021 року № 22.

Завідувач кафедри економіки та менеджменту,
д.е.н., проф. Новикова Іннола Вікторівна

«09» 02 2021 року

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

**ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ У РОЗРІЗІ ТЕМ
НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ
ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ**

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК
ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного фахового випробування передбачає перевірку здатності до опанування навчальної програми освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 051 «Економіка» на основі здобутих раніше компетентностей.

Мета випробування – виявлення рівня базової професійної підготовки та підбір претендентів для навчання за ступенем «магістр».

Завдання програми фахового вступного випробування – зорієнтувати вступників щодо вивчення тем та питань дисциплін, на базі яких складені вступні завдання.

Прийом на навчання за освітнім ступенем «магістр» здійснюється відповідно з Правилами прийому до Відокремленого структурного підрозділу «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури» у 2021 році.

Для проведення випробування для прийому на навчання за ступенем «магістр» створюється фахова атестаційна комісія.

Вступні фахові випробування проводяться шляхом складання іспиту (у вигляді тестування) у письмовій формі.

Всі суперечливі питання щодо підсумкових результатів фахового вступного випробування розглядаються та вирішуються апеляційною комісією.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ У РОЗРІЗІ ТЕМ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Тема 1. Теорії та моделі підприємств

Етимологічні аспекти навчальної дисципліни “Економіка підприємства”. Етимологічні аспекти терміну економіка: економіка, як наука; економіка як сфера господарської діяльності. Економічна система та її первинна ланка – підприємство. Економіка підприємства, як об’єкт господарювання та об’єкт наукового дослідження. Економічні закони. Система економічних законів.

Механізм руху підприємницького (виробничого) капіталу в контексті створення та функціонування підприємства. Виробничі фактори та їх складові. Капітал, як інструмент здійснення виробничого процесу. Форми поділу капіталу: основний та оборотний; постійний та змінний; активні та пасивні елементи основного капіталу. Фізичний та моральний знос основного капіталу (їх різновиди). Масовий моральний знос основного капіталу. Рух капіталу та його основні форми (стадії): грошовий капітал, виробничий капітал, товарний капітал, формула руху капіталу, кругообіг капіталу. Схема формування та розподілу прибутку підприємства за різних організаційно-правових форм (акціонерні товариства, орендні підприємства, державні підприємства). Основні техніко-економічні показники (ТЕП) господарської діяльності підприємства.

Державне економічне регулювання діяльності суб’єктів господарювання. Методи, принципи і функції державного регулювання економікою. Макроекономічне планування (програмування). Фінансова і кредитна політика держави. Система оподаткування суб’єктів господарювання: податки (визначення); принципи оподаткування; податкова система; податкова політика; податковий механізм; функції податків (фіскальна, розподільча, регулююча); класифікація податків: за об’єктом оподаткування (прямі/непрямі), за органом, що здійснює стягнення податків і розпоряджається ними (державні/місцеві), за порядком використання (загальні/спеціальні); прямі, реальні та особисті податки; різновиди непрямих податків (акциз, фіскальні монопольні податки, митні збори, податок на додану вартість /ПДВ/).

Тема 2. Основи підприємницької діяльності

Підприємництво як сучасна форма господарювання. Основи підприємницької діяльності. Сутність, основні функції, принципи здійснення та види підприємницької діяльності. Класична та інноваційна моделі підприємництва та система дій їх практичної реалізації. Правове забезпечення підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності та їх характеристика. Загальна типологія виробничої та посередницької діяльності та сутнісна характеристика їх складових елементів.

Міжнародна підприємницька діяльність. Міжнародна підприємницька діяльність та її суб’єкти. Рівні інтернаціоналізації та форми міжнародної підприємницької діяльності. Спільні підприємства в системі міжнародного

бізнесу. Типова схема техніко-економічного обґрунтування створення МСП (міжнародні спільні підприємства). Регулювання міжнародної підприємницької діяльності.

Тема 3. Види підприємств та їх організаційно-правові форми

Правові основи функціонування підприємств. Визначення терміну “підприємство”. Організаційно-правові атрибути підприємства: статус юридичної особи, самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банків, печатка, фірмовий та товарний знаки. Основні документи, щодо створення та реєстрації підприємства: Статут. Установчий договір, паспорт підприємства. Майно підприємства: статутний фонд та джерела його формування. Види підприємств: індивідуальні, сімейні, державні, колективні, орендні, спільні. Об'єднання підприємств: корпорації, концерни, асоціації, консорціуми, картелі, трести, синдикати, холдінги, фінансові групи. Господарські товариства: акціонерні товариства відкритого / закритого типу; повні, командитні, з додатковою та обмеженою відповідальністю.

Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємства

Визначення та значення зовнішнього середовища. Зовнішнє середовище організації та його характеристики.

Характеристика зовнішнього середовища.

Середовище прямої дії та чинники, що його визначають. Ситуаційні фактори (змінні) зовнішнього середовища та їх характеристика: фактори прямої дії (постачальники, трудові ресурси, установи державного регулювання, споживачі, конкуренти);

Середовище непрямої дії та чинники, що його визначають. Ситуаційні фактори (змінні) зовнішнього середовища та їх характеристика: фактори непрямої дії (стан економіки, НТП, соціокультурні фактори, міжнародні події).

Міжнародне оточення та чинники, що його визначають.

Оцінювання зовнішнього середовища прямої дії.

Тема 5. Структура та управління підприємством

Функції типового промислового підприємства та їх взаємозв'язок. Основні функції промислового підприємства: фінансування, виробництво, маркетинг. Виробнича система. Основні структурні елементи виробничої системи. Додана вартість. Додаткові функції підприємства.

Інфраструктура промислового підприємства та його матеріально-технічної база. Інфраструктура промислового підприємства: виробнича та соціальна. Складові інфраструктури промислового підприємства. Матеріально-технічна база (МТБ) промислового підприємства. Складові МТБ: рухомий склад, під'їзні шляхи, виробничо-технічна база. Складові елементи виробничо-технічної бази. Видова структура МТБ.

Виробнича та загальна структура промислового підприємства. Визначення понять: виробнича та загальна структура. Фактори впливу на структуру підприємства та будову його підрозділів. Визначення основних складових елементів (ланок) виробничої структури: робоче місце, виробнича

дільниця, цех. Класифікація робочих місць. Класифікація цехів та виробничих дільниць. Види виробничих структур: цехова, безцехова, корпусна. Типи виробничих структур: технологічний, предметний, змішаний.

Суть та зміст управління промисловим підприємством. Концепції управління: раціоналістична та неформальна. Стратегія виробничого (промислового) підприємства: місія, функціональні стратегії, тактика. Структурна схема системи управління: об'єкт та суб'єкт управління; підсистеми в системі управління; взаємовідносини між складовими елементами системи управління. Функції управління. Методи управління. Принципи управління. Операційне управління.

Моделі управління промисловим підприємством. Традиційна та сучасна моделі управління. Служби підприємства: технічна, виробнича, економічна, комерційна, кадрова. Відділи підприємства: центральна бухгалтерія, технологічного контролю (ВТК), капітального будівництва, юридичний, соціальний, спеціальний.

Організаційна структура управління. Типізація організаційних структур управління. Поняття “організаційна структура управління”. Основні види зв'язків між елементами структур управління: лінійні, функціональні, міжфункціональні. Типи організаційних структур управління: лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, дивізіональна, матрична.

Економіко-математичні методи механізації процесу управління.

Тема 6. Ринок і продукція

Пропозиція та попит. Детермінанти попиту. Взаємозв'язок між попитом та пропозицією; детермінанти попиту та аналіз їх впливу на асортиментну та цінову політику підприємства.

Збут та модель асортиментних портфелів. Суть та характеристика Бостонської моделі, в якості однієї із моделей асортиментних портфелів.

Суб'єкти ринку та їх характеристика. Особливості впливу суб'єктів ринку на діяльність підприємства; типи конкуренції.

Тема 7. Товарна та цінова політика на підприємстві

Товарна та цінова політика на підприємстві. Ціноутворення на новий продукт: Skimming-price-policy (цінова політика “зняття вершків”); Penetration-price-policy (цінова політика “проникнення”); Stay-oici-price-policy (цінова політика “видавлювання”). Суть стандартизованих та диференційованих товарів; характеристика життєвого циклу товару; суть взаємозалежності товарів.

Поняття про ціни та ціноутворення. Функції цін. Ціна, як грошове відображення вартості товару. Видатки виробництва з позиції суспільства та підприємства. Закон вартості. Теорії вартості. Функції ціни: облікова, розподільча, стимулююча, регулююча.

Види цін та фактори, що впливають на їх рівень. Класифікація цін за певними ознаками: за ступенем обліку в них затрат і прибутку; залежно від ступеня самостійності підприємства; види цін в контрактах купівлі-продажу; залежно від регіону реалізації; види цін за часом їх дії; види цін залежно від

обліку в них транспортних витрат; види цін, що використовуються у практиці обліку, аналізу і планування. Фактори, що впливають на рівень співвідношення та зміну цін на продукцію (роботи, послуги): витрати виробництва, якість, попит і пропозиція, наявність монополії, інфляція, канали збуту. Види цін за ступенем обліку в них затрат і прибутку: гуртові (ціни виробника, гуртової торгівлі, закупівельні, форвардних угод) та роздрібні ціни (в тому числі: комісійної і аукціонної торгівлі); базові, лімітні, світові.

Цінова дискримінація та оптимізація величини збуту. Поняття цінової дискримінації. Оптимізація за умов цінової дискримінації. Умови дискримінації.

Тема 8. Прогнозування та планування діяльності підприємства

Сутність, принципи та завдання планування. Планування, як функція управління. Зміст та мета функції планування. Визначення напрямків процесу планування на підприємстві. Обумовленість безперервності процесу планування. Завдання, що розв'язуються в процесі планування. Специфічні принципи планування та їх характеристика (обґрунтованість цілей плану; оптимальність використання ресурсів; комплексність (системність); збалансованість; безперервність). Цільовий продукт, як кінцевий результат та аспекти його розгляду.

Класифікація методів планування. Методи планування та їх класифікація: за логікою побудови плану (від ресурсів (можливостей) / від потреб (цілей)); за розрахунком планових показників (екстраполяції /від досягнутого/, пофакторний, нормативний); за пов'язаністю ресурсів та потреб (балансовий, матричний); за вибором варіантів плану (інтуїтивний /одно варіантний/, розрахунок ряду варіантів та їх порівняння, економіко-математична оптимізація); за методом виконання розрахункових операцій (вручну /з використанням найпростіших обчислювальних засобів/, механічний /з використанням настільних електронних обчислювачів/, автоматизований /з використанням ЕОМ/; за презентацією запланованих робіт і показників (табличний, лінійно-графічний, логіко-структурний /сітьовий/).

Планування продуктивності праці на підприємстві. Фактори збільшення продуктивності праці: матеріально-технічні, організаційні, соціально-економічні. Класифікація факторів: структурні зрушення у виробництві, підвищення технічного рівня виробництва; вдосконалення управління організації виробництва та праці; зміна обсягу виробництва продукції. Методика визначення величини збільшення продуктивності праці по факторам та загальний її приріст.

Тема 9. Обґрунтування виробничої програми підприємства

Планування виробничої програми в натуральному виразі. Складові елементи процесу розробки виробничої програми в натуральному виразі. Номенклатура та асортимент (визначення). Формалізований опис визначення планового обсягу виробництва кожного виду продукції відповідно до встановлених обсягів поставки (поставка – обсяг). Формалізований опис визначення обсягу поставок на основі максимального обсягу виробництва за

умов підвищеного попиту та обмежених можливостей її випуску (максимальний обсяг виробництва – обсяг поставок). Обґрунтування запланованих обсягів виробничої програми випуску продукції виробничою потужністю. Вимоги щодо розподілу планового обсягу випуску в розрізі кожного виробу по календарним періодам року (квартал, місяць). Формування виробничої програми обсягів випуску продукції у натуральному виразі по вертикалі (підприємство – цех).

Тема 10. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці

Поняття, класифікація та структура персоналу. Персонал (визначення). Основні групи персоналу підприємства: промислово-виробничий та непромисловий. Категорії персоналу: робітники, інженерно-технічні працівники, службовці, учні, молодший обслуговуючий (МОП), охорона. Розподіл персоналу за: професіями, спеціальностями та кваліфікацією. Визначення категорій (професія, спеціальність, кваліфікація). Рівень кваліфікації. Розподіл працівників за рівнем кваліфікації по категоріях персоналу: керівників, спеціалістів та службовців; робітників. Списковий та явочний склад працівників підприємства. Середньоспискова чисельність робітників. Показники оцінки персоналу: плинність, стабільність, рівень дисципліни, відповідність кваліфікації робітників ступеню складності виконуваних ними робіт, співвідношення чисельності окремих категорій працівників.

Теоретичні та практичні основи організації праці на промисловому підприємстві. Визначення категорії “праця”. Організація праці на виробництві з технологічної точки зору (суть). Форми та елементи організації праці, їх суть та характеристика. Розподіл праці, як об’єктивна основа її організації: функціональний розподіл, професійний, кваліфікаційний. Кооперація праці на підприємстві: суть та зміст кооперації, форми кооперації, вдосконалення форм кооперації, форма виробничих бригад. Вдосконалення методів праці та організації робочих місць. Напрямки раціоналізації методів праці. Трудовий процес: трудова операція, трудові прийоми, трудові рухи. Робоче місце та його організація на виробництві.

Тема 11. Інтелектуальний капітал

Економічні та правові основи категорій: інтелектуальний капітал та “нематеріальні ресурси” підприємства. Нематеріальні ресурси: визначення та стисла характеристика. Інтелектуальна власність: правовий аспект визначення та стисла характеристика. Правове забезпечення інтелектуальної власності в Україні. ЗУ “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі”, “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг”, “Про охорону прав на промислові зразки”, “Про авторське право і суміжні права”. Об’єкти промислової власності, визначення та характеристика: винаходи, корисні моделі, промислові зразки, знаки для товарів і послуг, фірмове найменування, раціоналізаторська пропозиція, ноу-хау, гудвіл. Об’єкти, що охороняються авторськими та суміжними правами, визначення та характеристика: товари в галузі науки, літератури та мистецтва, комп’ютерні програми, бази даних, технології

інтегральних мікросхем, права виконавців, виробників фонограм та організацій мовлення. Авторське право та суміжні права.

Нематеріальні активи підприємства. Нематеріальні активи: підходи щодо визначення (економічний, оподаткованого обліку, бухгалтерського обліку). Складові елементи нематеріальних активів. Бухгалтерський облік нематеріальних активів: умови зарахування на баланс, первинна оцінка нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів. Методи амортизації нематеріальних активів, що застосовуються на підприємстві.

Тема 12. Основний капітал

Визначення економічної сутності та класифікація виробничого капіталу (основних виробничих фондів) підприємства. Засоби виробництва. Натуральний та вартісний склад засобів виробництва. Виробничі фонди підприємства. Статутний фонд. Фонд власних оборотних засобів і засобів обігу. Власні (основні та оборотні) кошти підприємства. Схема співвідношення між засобами праці, виробничим капіталом (виробничими фондами) та статутним фондом підприємства.

Визначення, облік та оцінка основного капіталу (основних фондів). Основний капітал (основні фонди) підприємства та його (їх) склад. Діюча видова класифікація основного капіталу(основних фондів). Ступінь прогресивності структури основного капіталу (основних фондів). Натуральні та вартісні показники обліку основного капіталу (основних фондів) підприємства. Технічний паспорт об'єктів основного капіталу (основних фондів). Види вартісної оцінки основного капіталу(основних фондів): початкова (балансова), відновна, початкова за мінусом зношення (залишкова).

Підвищення ефективності використання основного капіталу(основних фондів) підприємства. Основні напрямки підвищення ефективності використання основного капіталу(основних фондів) підприємства: екстенсивний та інтенсивний. Шляхи підвищення ефективності використання основного капіталу(основних фондів). Заходи з розширеного відтворення основного капіталу(основних фондів). Основні чинники, що впливають на економічно-доцільний термін експлуатації основного капіталу(основних фондів). Графічний спосіб визначення оптимальних термінів експлуатації основного капіталу(основних фондів).

Тема 13. Оборотний капітал

Загальна характеристика оборотного капіталу (оборотних коштів) підприємства. Визначення термінів: Оборотний капітал(оборотні кошти), оборотний капітал у сфері обігу(фонди обігу), кругообіг оборотного капіталу(оборотних коштів). Класифікація оборотного капіталу (оборотних коштів): за економічним змістом, за способом формування, методом планування. Склад оборотного капіталу у сфері обігу(фондів обігу). Нормований і ненормований оборотний капітал (нормовані і не нормовані оборотні кошти). Власний і позиковий капітал (власні і позикові кошти). Склад та структура оборотного капіталу(оборотних коштів).

Оборотний капітал підприємства у сфері виробництва(оборотні фонди). Оборотний капітал(оборотні фонди) підприємства – визначення. Структура оборотного капіталу(оборотних фондів): виробничі запаси, незакінчена продукція, витрати майбутніх періодів. Показники ефективного використання матеріальних ресурсів (виробничих запасів): матеріаломісткість (загальна, питома, відносна); коефіцієнт виходу готової продукції з одиниці вихідної сировини, коефіцієнт використання матеріалів.

Тема 14. Інвестиції

Визначення та характеристика інвестицій. Виробничі інвестиції (Поняття інвестицій, їх різновиди та характеристика). Визначення термінів: інвестиції, інвестор, інвестування, інвестиційна діяльність, суб'єкти інвестиційної діяльності (інвестори та учасники). Учасники інвестиційної діяльності: замовник, інвестор, Ген. проектувальник, Ген. постачальник, Ген. підрядник/субпідрядник, консультант, керівник проекту, команда проекту, ліцензіар, банк (кредитно-фінансові установи). Об'єкти інвестиційної діяльності. Інвестиційний проект. Класифікація інвестицій: за формами власності (державні, приватні); за походженням (вітчизняні, іноземні); за належністю капіталу (власні, запозичені, залучені); за терміном освоєння (короткострокові, середньострокові, довгострокові); за формами інвестування (прямі, портфельні); за об'єктом вкладання (фінансові, реальні, інноваційні, інтелектуальні); за типом фінансування (венчурні, зовнішні); за спрямованістю (на заснування проекту, на розширення, реінвестиції, бруто-інвестиції). Інвестиції та капіталовкладення (співвідношення між ними). Термін капіталовкладення (валові та чисті). Елементно-технологічна та відтворювальна структура капіталовкладень. Джерела інвестиційного капіталу (або фінансування капіталу) (внутрішні, зовнішні). Структура фінансування. Способи відтворення основних фондів. Методика розрахунку необхідного обсягу капіталовкладень на просте відтворення. Методика розрахунку необхідного обсягу капіталовкладень на розширене відтворення: методика попередньо-приблизних розрахунків та прямих розрахунків. Інвестиції та капіталовкладення (співвідношення між ними). Термін капіталовкладення (валові та чисті). Елементно-технологічна та відтворювальна структури капіталовкладень. Технічне переозброєння. План технічного переозброєння. Реконструкція, розширення та нове будівництво. Джерела фінансування капіталовкладень.

Тема 15. Інноваційна діяльність

Загальна характеристика інноваційних процесів. Джерела, класифікація і взаємозв'язки інноваційних процесів (новин, нововведень);техніко-економічні показники, що характеризують економічну ефективність запроваджених нових технічних та організаційних нововведень (ТОН).

Науково-технічний прогрес, його загальні та пріоритетні напрямки. Сутнісно-змістова характеристика НТП та НТР; загальні та пріоритетні напрями НТП.

Тема 16. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства

Характеристика техніко-технологічної бази виробництва. Визначення техніко-технологічної бази (ТТБ) виробництва; складові й тенденції розвитку ТТБ виробництва; форми розвитку ТТБ; основні показники технічного рівня підприємства; основні етапи в процесі управління технічним розвитком підприємства;

Виробнича потужність та фактори, що впливають на її формування. Визначення категорії “Виробнича потужність” (її робочий варіант). Продукція (товари та послуги) і виробнича одиниця, як вихідні компоненти визначення виробничої потужності. Типізація виробничої потужності за вхідними/вихідними параметрами. Часовий аспект визначення виробничої потужності. Виробнича потужність на початок / кінець року та середньорічна потужність (методика визначення). Види потужностей: фактична, ефективна, проектна, резервна. Ефективність використання виробничої потужності: коефіцієнт змінності устаткування та обладнання; коефіцієнт ефективності; коефіцієнт навантаження; коефіцієнт використання. Вимір виробничої потужності (вибір одиниці виміру). Оптимізація виробничої потужності (мінімальні витрати та оптимальний випуск). Фактори впливу на формування (величину) виробничої потужності та ефективність її використання.

Тема 17. Матеріально-технічне забезпечення та виробнича логістика

Матеріально-технічне забезпечення виробництва. Форми і системи матеріально-технічного забезпечення.

Управління виробничим постачанням та серійне виробництво. Залежність між виробничим постачанням (забезпеченням), процесом виробництва та реалізацією готової продукції.

Розв’язання дилеми: виробляти власними силами чи закуповувати у інших виробників? Суть дилеми: виробляти власними силами чи закуповувати у інших виробників.

Розрахунок потреби в обіговому капіталі підприємства. Суть поняття «потреба в капіталі»; розрахункові показники оцінки потреби в капіталі нарізно для торгівельного та виробничого підприємства.

Тема 18. Організація операційної діяльності

Організація виробничого процесу в часі та просторі. Виробничий процес (визначення). Процес праці (визначення). Природні процеси (тлумачення). Поділ виробничого процесу відповідно за призначенням та характером продукції, що випускається (основні, допоміжні, природні). Простий / складний процеси у виробничому процесі. Операція. Технологічний процес, як частина виробничого процесу. Технологічна операція (операція). Наладка. Загальні принципи раціональної організації виробничого процесу: спеціалізація, уніфікація, паралельність, неперервність, пропорційність, прямоточність, ритмічність, гнучкість. Тривалість виробничого циклу, як показник, що характеризує рівень організації виробництва.

Організація матеріально-технічного постачання та збуту на підприємстві. Структура органів управління МТП. Функції структурних підрозділів МТП: планово-економічна група, матеріальна група, диспетчерська група. Структура органів управління служби збуту. Функції відділу збуту. Методи розрахунку потреб матеріальних ресурсів на виконання виробничої програми: прямого рахунку(по виробничий, по детальний, по аналогії, за типовими представниками); статистичний метод (метод динамічних коефіцієнтів); рецептурний метод; перехідний виробничий запас; визначення розміру отримання матеріалів зі сторони; план поставки у натуральному та у вартісному вимірі; план асортиментних поставок продукції, його структура та завдання, що ним вирішуються. Різновиди оперативної роботи з реалізації плану забезпечення. Матеріальні фонди. Специфікація фондів. Форма поставок: транзитна та складська.

Тема 19. Системи забезпечення конкурентоспроможності продукції

Визначення суті поняття «конкурентоспроможність продукції»: показники та методи її оцінки, чинники забезпечення». Сутність поняття «конкурентоспроможність продукції»; фактори від яких залежить рівень конкурентоспроможності продукції (ціна, витрати, сервіс, реклама, імідж виробника, співвідношення між «ціна – якість», співвідношення між попитом та пропозицією); показники конкурентоспроможності, а саме: частка в продажі продукції при задоволенні ринкового попиту поряд з товарами-конкурентами, корисний ефект, сукупні витрати; методи оцінки конкурентоспроможності, зокрема: за параметричними показниками, за списком головних параметрів, метод опитування покупців; схему оцінки конкурентоспроможності продукції підприємства на ринку; багато спрямований вплив підвищення якості та конкурентоспроможності продукції на виробництво та імідж підприємства; основні способи (чинники) підвищення якості та конкурентоспроможності продукції підприємства.

Тема 20. Витрати підприємства

Витрати та видатки підприємства. Суть поняття видатків та їх відмінність від витрат та платежів; зміст понять: постійні/змінні видатки та величина покриття; суть видатків втрачених можливостей; характеристика: динаміки постійних видатків, залишкових та стартових видатків, сачків постійних видатків; характеристика: пропорційних. дигресивних та прогресивних видатків; суть та поведінка валових видатків підприємства; зміст граничних видатків; типова динаміка видатків; характеристика статей та структури видатків.

Тема 21. Фінансово-економічні результати суб'єктів господарювання

Зміст і форми фінансової діяльності підприємства (організації). Характеристика фінансової діяльності: зміст та завдання фінансової діяльності; фінансування за джерелами коштів (внутрішнє/зовнішнє, за рахунок власних коштів/ за рахунок залучених коштів); кредитне фінансування: кредит (визначення), грошова і не грошова (товарний кредит, оренда та її різновид – лізинг) форми кредиту. Планування фінансової

діяльності: фінансовий план, як інструмент управління фінансами підприємства; перспективний та поточний фінансові плани підприємства; форма фінансового плану підприємства (організації); доходна частина балансу доходів та витрат, витратна частина балансу доходів та витрат; оперативний баланс (бюджет) грошових надходжень і видатків, як форма фінансового планування.

Оцінка фінансово-економічного стану підприємства (організації).
Сутність та інформаційна база оцінки: звіти про фінансові результати, рух грошових коштів, власний капітал; система розрахункових показників: прибутковості (валовий прибуток, чистий прибуток, рентабельність /активів, власного капіталу, акціонерного капіталу, продукції, одного виробу/), ділової активності (оборотність активів, оборотність товарно-матеріальних запасів, середній термін оплати дебіторської заборгованості, середній термін кредиторської заборгованості), фінансової стійкості (коефіцієнт автономії, коефіцієнт забезпеченості боргів, фінансовий ліверидж), платоспроможності (коефіцієнт загальної ліквідності, коефіцієнт термінової ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Фахове вступне випробування проводиться у письмовій або електронній (у випадку необхідності проведення дистанційного вступу) формі та складається з тестової перевірки знань абітурієнтів.

Кожний абітурієнт вносить в бланк для відповідей свої дані і протягом 60 хвилин відповідає на тестові завдання.

Тестові завдання повинні бути закритої форми, мати декілька варіантів відповідей, серед яких одна вірна. Загальна кількість тестових завдань становить 200, з яких вступнику задається 40. Кожна правильна відповідь оцінюється у 4 бали, невірна – 0 балів.

Результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. Особи, які набрали менше, ніж 100 балів (менше 15 завдань), позбавляються права участі в конкурсному відборі.

Для проведення вступного фахового випробування норма часу встановлюється не більше 1 астрономічної години (1,5 хвилини на одне тестове питання).

За результатами вступного фахового випробування визначається сумарна кількість балів, на підставі якої приймальна комісія приймає рішення про участь вступника у конкурсі та рекомендацію для зарахування на навчання до ВСП «ІІНО КНУБА».

СТРУКТУРА ОЦІНКИ

<i>Кількість вірних відповідей з 40 питань</i>	<i>Оцінювання за шкалою 100-200 балів</i>	<i>Кількість вірних відповідей з 40 питань</i>	<i>Оцінювання за шкалою 100-200 балів</i>
1	не склав	21	124
2		22	128
3		23	132
4		24	136
5		25	140
6		26	144
7		27	148
8		28	152
9		29	156
10		30	160
11		31	164
12		32	168
13		33	172
14		34	176
15	100	35	180
16	104	36	184
17	108	37	188
18	112	38	192
19	116	39	196
20	120	40	200

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аветісян В.К., Бантковський В.А., Луценко А.П., Польотов В.А., Рижков В. Г. Економіка ремонтного підприємства: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Віктор Казарович Аветісян (ред.). – Х.: ХНТУСГ, 2005. – 390 с.
2. Ареф'єва О.В., Сахаєв В.Г., Ареф'єв О.В., Махсма М.Б., Попрозман О.І. Економіка підприємства: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Європейський ун-т. – К.: Видавництво Європейського ун-ту, 2005. – 238 с.
3. Афанасьєв М.В., Плоха О.Б. Економіка підприємства: Навч.-метод. посіб. / Харківський національний економічний ун-т. – Х.: ВД "Інжек", 2007. – 320 с.
4. Бойчик І.М. Економіка підприємства: навч. посіб. – Вид. 2-е, доп., перероб. – К.: Атіка, 2007. – 528 с.
5. Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Атіка, 2004. – 480 с.
6. Бондар Н.М. Економіка підприємства: Навч. посібник. – 2. вид., доп. – К.: А.С.К., 2005. – 400 с.
7. Бондар Н.М., Воротін В.Є., Гаєвський О.А. Економіка підприємства: Навч. посібник / Міжрегіональна академія управління персоналом / А.В. Калина (ред.). – К.: МАУП, 2006. Гаєвська Л.М., Фурманюк О.Л., Паєнтко Т.В. Економіка підприємства: Навч. посіб. для студ. ВНЗ. – 2-ге вид., доп. та перероб. – Ірпінь: Національна академія ДПС України, 2006. – 117 с.
9. Дацій О.І. Економіка підприємства: Навч. посіб. – Запоріжжя: ГУ "ЗІДМУ", 2004. – 224 с.
10. Економіка підприємства: Зб. практичних завдань / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича / Сергій Володимирович Ксьондз (уклад.). – Чернівці: Рута, 2005. – 72 с.
11. Економіка підприємства: Метод. матеріали до складання поточного іспиту / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича / С.В. Ксьондз (уклад.). – Чернівці: Рута, 2006. – 72 с.

12. Економіка підприємства: Навч. посібник / Ред. А.В. Калина. – К.: МАУП, 2006. – 351 с.
13. Економіка підприємства: Опорний конспект лекцій для модульно-рейтингової системи навчання "Крок за кроком" / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича / С.В. Ксьондз (уклад.). – Чернівці: Рута, 2005. – 37 с.
14. Економіка підприємства: Опорний конспект лекцій для модульно-рейтингової системи навчання "Крок за кроком" / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича / С.В. Ксьондз (уклад.). – Чернівці: Рута, 2005. – 72 с.
15. Економіка підприємства: Підручник / Ред. А.В. Шегда. – К.: Знання, 2006. – 614 с.
16. Економіка підприємства: Підручник для студ. вищих навч. закл., які навч. за освітньо-проф. програмою бакалавра з напрямку "Економіка і підприємництво" / Л.Г. Мельник (ред.). – Суми: ВТД "Університетська книга", 2004. – 656 с.
17. Жнякін Б.О., Краснова В.В. Економіка підприємства: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Донецьк: Альфа-прес, 2005. – 160 с.
18. Жук А. В. Економіка підприємства: Конспект лекцій / Ніжинський держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин: НДУ, 2006. – 124с.
19. Кондратюк О.І., Пилипенко О.О. Економіка підприємства: навч.-метод. посібник / Європейський ун-т. – К.: Видавництво Європейського ун-ту, 2006. – 287 с.
20. Ломоносов А.В. Економіка підприємства: Навч. посіб. для студ. екон. спец. вищих навч. закл. – Миколаїв: НУК, 2004. – 327 с.
21. Манів З.О., Луцький І.М. Економіка підприємства: Навч. посібник. – 2. вид., стер. – К.: Знання, 2006. – 580 с.
22. Манів З.О., Луцький І.М. Економіка підприємства: Навч. посібник. – К.: Знання, 2004. – 580 с.

23. Махній Т. М. Економіка підприємства. Економіка, організація та планування виробництва. Економічний аналіз: Практичні завдання. – Чернівці: Технодрук, 2005. – 60 с.
24. Осипов В.І. Економіка підприємства: Підручник для студ. вищих учбових закладів. – О.: Маяк, 2005. – 724 с.
25. Плоха О.Б. Економіка підприємства: Конспект лекцій у схемах / Харківський національний економічний ун-т. – Х.: ХНЕУ, 2006. – 164 с.
26. Покропивний С.Ф., Швиданенко Г.О., Федонін О.С., Колот В. М., Павленко І. А. Економіка підприємства. Збірник практичних задач і ситуацій: Навч. посіб. / Київський національний економічний ун-т / А.П. Наливайко (голова редкол.). – 2. вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2005. – 323 с.
27. Солодовник Л.М., Пономаренко П.І. Економіка виробничого підприємства: Навч. посіб. / Національний гірничий ун-т. – Д.: НГУ, 2004. – 270 с.
28. Чаюн І.О., Богославець Г.М., Довгаль Н.С., Стасюк Л.Л., Бондар І.Ю. Економіка підприємства: Підручник / Київський національний торговельно-економічний ун-т / Н.М. Ушакова (заг.ред.). – К.: КНТЕУ, 2005. – 569 с.
29. Шваб Л.І. Економіка підприємства (для самостійної роботи): Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. – Житомир: ЖДТУ, 2004. – 424 с.
30. Шваб Л.І. Економіка підприємства: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. – К.: Каравела, 2004. – 568 с.
31. Шегда А.В., Литвиненко Т.М., Нахаба М.П., Баюра Д. О., Голованенко М. В. Економіка підприємства: Навч. посібник / Анатолій Васильович Шегда (ред.). – К.: Знання, 2005. – 432 с.
32. Шегда А.В., Нахаба М.П., Баюра Д.О., Голованенко М.В., Горянський В.Ф. Економіка підприємства: Підручник / Анатолій Васильович Шегда (ред.). – К.: Знання, 2006. – 615 с.
33. Шелегеда Б.Г., Касьянова Н.В., Берсуцький А.Я., Савченко І. В., Савченко М. В. Економіка підприємства: Навч. посібник / Донецький ун-т економіки та права. – Донецьк : ДонУЕП, 2006. – 394 с.